

TRANÅS KOMMUN
Barnomsorg-Grundskola
Norrskolan

Förskoleklass - Grundskola - Fritidshem

VT 2015 Rektor Heléne Olofsson

Plan likabehandling mot diskriminering och kränkande behandling

Bakgrund

Arbetet med att förebygga och förhindra kränkande behandling regleras i skollagen 6 kap. 6-8§. och diskrimineringslagen. Skolverket har gett ut Allmänna råd för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.

Skolverkets utvärdering, publicerad våren 2011, visar att det finns framgångsfaktorer i arbetet med att minska mobbning. Exempel på detta är ett systematiskt arbete med såväl förebyggande som åtgärdande insatser. Det framgår också att arbetet skall bygga på ”hela skolan insats” och involvera både elever och personal. En ”hela skolan insats” innebär för Norrskolans del inom de tre verksamheterna förskoleklass, grundskola och fritidshem. Detta leder till en delaktighet och ett synliggörande av hur man beter sig mot varandra. Ett framgångsrikt arbete bygger också på ett nära och förtroendefullt samarbete med föräldrarna.

Norrskolan vill med denna plan markera nolltolerans mot kränkande behandling. Vi vill skapa ett tillåtande klimat med personal som sätter tydliga gränser.

Beskrivning av skolan - organisation

Norrskolan är en skola för elever mellan 6-12 år dvs Förskoleklass tom åk 5 och fritidshem. Elevantalet ligger runt 310 elever. Av dessa har ca 190 elever fritidshemsplats.

Förskoleklass och grundskola och till viss del fritidshemmet är organiserade efter en ”teamtanke”. Ett team är de pedagoger som arbetar med eleverna i en årskurs. Dessutom finns en arbetslagsindelning F-1, 2-3 och 4-5. På fritidshemmet F-1, 3 och 2,4-5.

Skolledningen består av en rektor.

På skolan finns:

- ledningsgrupp --- lagledare i arbetslagen + rektor
- skolutvecklingsgrupp --- en representant från varje team + specialpedagoger, speciallärare sva-ansvarig samt rektor.
- trygghetsteam --- representanter från skola och fritidshem – träffar rektor regelbundet för avstämning
- elevhälsoteam --- aktuell klasslärare, kurator, psykolog, skolsköterska, specialpedagoger, speciallärare samt rektor.

Det är olika personer som arbetar i de olika grupperna. Tanken är att så många som möjligt skall vara engagerade.

Inledning

Trygghet, arbetsglädje och studiero är grunden för elevers utveckling och lärande. Alla elever skall med tillförsikt och förväntan kunna gå till Norrskolan. Alla föräldrar/vårdnadshavare skall känna trygghet när de lämnar sina barn till Norrskolan.

Vision

På Norrskolan uppmuntrar vi elevernas nyfikenhet och lust att lära.

Det skapar **Arbetsglädje** och ger **kunskaper** för livet.

Här blir man accepterad för den man är, vilket ger **trygghet**.

Vi trivs och utvecklas tillsammans i en positiv miljö.

Tillsammans lägger vi en grund för framtiden.

Norrskolans ordningsregler

På Norrskolan:

- visar vi hänsyn mot varandra
- hälsar vi på varandra samt använder ett trevligt språk utan svordomar eller kränkande ord.
- har vi studiero samt trevligt och lugnt i matsalen
- är vi rädda om vår skola, skolans material och även cyklarna vid cykelställen
- är vi rädda om oss själva och varandra
- leker vi aldrig kränkande lekar
- följer vi regler som finns för spel och lekar
- lämnar vi in våra mobiltelefoner och hämtar dem när vi går hem.
Detta gäller både i skolan och på fritidshemmet.
- får man kasta snöboll endast på fotbollsplanen
- går vi utanför skolgården endast då vi har tillåtelse av en vuxen
- har personalen rätt att beslagta föremål som är farliga och/eller stör undervisningen

De sju diskrimineringsgrunderna

- kön
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionshinder
- ålder
- sexuell läggning
- könsöverskridande identitet eller uttryck

Vad omfattar kränkande behandling?

Diskriminering

Trakasserier

Mobbning

Rasism

Främlingsfientlighet

Homofobi

Sexism

Annan kränkande behandling

Diskriminering

Är ett mer övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån olika grunder. Diskriminering används också som begrepp i fall där instruktioner och arbetssätt upplevs som kränkande. De sju diskrimineringsgrunderna är kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, ålder eller könsöverskridande identitet.

Trakasserier

Ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Om någon ur personalen utsätter en elev för trakasserier benämns det diskriminering.

Kränkande behandling

Är ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns eller elevers värdighet.

Trakasserier och kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila.

De kan utföras inte bara direkt i verksamheten utan även via exempelvis telefon och internet.

Trakasserier och kränkande behandling kan t.ex. uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjligande eller fysiskt våld. Kränkningarna kan även handla om att frysa ut eller hota någon. Kränkande behandling kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Mobbning

Är en form av kränkande behandling eller trakasserier som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Kartlägga

Trivselenkät

I slutet av varje termin genomförs en enkät med samtliga elever inom förskoleklass, grundskola. Gällande fritidshemmet genomförs en enkät under vecka 44. Denna följs upp i maj året därpå.

Enkätens syfte är att få en bild av hur eleven uppfattar sin arbetsmiljö/fritidshemsmiljö.

Ansvarig för enkätarbetet inom skolan är Kerstin Andersson. Ansvariga för enkätarbetet inom fritidshemmet är lagledarna.

Enkätresultaten analyseras av trygghetsteamet och överlämnas sedan till elevernas mentor, skolans resp. fritidshemmets team för djupare analys. Utifrån analysen planlägger mentor/team / trygghetsteamet uppföljande insatser.

Mottagning nyanlända elever

På Norrskolan finns särskild plan för mottagande av nyanlända elever. Vid kartläggningen får vi en bild av de behov som finns gällande förebyggande insatser.

Främja och förebygga

Visionen

Vår vision (se ovan) anger inriktningen på vårt arbete. Trygghet och studiero skall prägla skolmiljön (skollagen 5 kap. 3§)

Att förebygga

Planen mot diskriminering och kränkande behandling skall vara ett aktivt dokument. Den aktualiseras inför varje läsårsstart i såväl elev- som personalgrupp. Rektor ansvarar för detta.

Skolan är en mötesplats för elever med olika åldrar och kön från skiftande miljöer och kulturer. Vi har ett demokratiskt förhållningssätt där varje människa har rätt att bli bemött med respekt för sina egna åsikter och erfarenheter. Barnets/elevens bästa skall alltid vara utgångspunkten. (skollagen 1 kap. 10§)

Dokumentation sker fortlöpande och är ett viktigt underlag för vidare arbete.

Vi arbetar för en god stämning på arbetsplatsen och alla som arbetar på Norrskolan skall:

- respektera allas lika värde oavsett kön, etnisk tillhörighet, sexuell läggning, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, ålder eller könsöverskridande identitet.
- ta avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling, samt medverkar till att hjälpa andra människor.
- passa alla tider och meddela ev frånvaro
- vara rädda om vår gemensamma miljö
- följa de ordningsregler som finns
- följa de lagar och regler som finns i samhället

Värdegrundsarbete

All personal pratar med eleverna om rätt och fel samt människors lika värde. En viktig del i detta är att som personal vara en god förebild.

Vi arbetar med gränssättning kopplat till styrkor och vi uppmärksammar det positiva och försöker släcka ut negativt beteende.

Ett aktivt värdegrundsarbete i vardagen kräver personal som vid varje tillfälle står upp för vår gemensamma värdegrund där alla människors lika värde står i centrum.

I förskoleklass, skola och på fritidshemmet arbetar vi aktivt med värdegrundsarbete. En del av värdegrundsarbetet sker i olika grupperingar vid arbetspass i dans, rytmik, drama och uteaktiviteter.

Alla klasser har arbetat med värdegrundsmaterialet Våga Vara som bygger på fyra mål trygghet, känslor, roller och behov.

Andra exempel på aktiviteter är när elever får öva sig i samarbete, turtagning och att ta hänsyn till varandra.

Klassråd/elevråd (skollagen 4 kap. 10§ och 11§)

Klassråden är också remissinstans för frågor som kommer upp i elevrådet. Det kan gälla frågor från elever i andra klasser, från rektor eller annan person. Elevrådet är remissinstans för övergripande frågor som tex revidering av likabehandlingsplanen.

Skolans elevråd består av en elev/klass. F-klasserna deltar ej. År 1 börjar delta på vårterminen. Elevrådet träffas 3-4 ggr per termin. Ansvarig för elevrådsarbetet är Jerry Strömvall.

Elevinflytande (4 kap. 9§)

På Norrskolan finns klassråd/elevråd --- se ovan. Dessutom arbetar vi aktivt för att eleverna skall känna delaktighet och inflytande. Som exempel kan nämnas arbetet med "Nallen" i F-klass, vissa lektioner i Idh där eleverna ansvarar för lektionen. På fritidshemmet får eleverna vara med och bestämma hela, eller delar av, de aktiviteter som skall erbjudas. Inom skolans olika arbetsområden sker introduktion – arbete och avslut - utvärdering i dialog med eleverna. Personalen på Norrskolan tränar medvetet eleverna i att kunna samarbeta med andra. Som ett led i detta kan man välja aktivitet men inte samarbetspartners. Val till elevråd sker genom slutna omröstning.

Faddersystem

Vi har ett faddersystem där äldre elever är faddrar för yngre. Vi strävar efter att eleverna har samma faddrar i två år.

Ordningsregler (ordningsregler skall finnas skollagen 5 kap. 5§)

Norrskolans ordningsregler är utformade efter initiativ från elevrådet. Elevråd och BU-råd är remissinstans vid revidering av reglerna.

Rektor aktualiserar ordningsreglerna vid varje läsårsstart. Mentorerna aktualiserar dem kontinuerligt under läsåret.

Rastvaktsystem (rastvärdsystem)

På Norrskolan finns vuxna ute varje dag from 07:30. Det är fritidshemmets personal som bemannar vid denna tid. Elevassistenter möter också upp vid behov.

Rastvärdarna bär gula reflexvästar.

Varje arbetslag inom skolan ansvarar för att ett rastvaktschema för övriga raster utarbetas. De olika arbetslagen har till viss del olika raster och lunchraster. Vuxna finns med vid lunch samt ute vid rasterna. De vuxna bemannar särskilt de områden som eleverna skattat som otrygga i trivselenkäten.

På fritidshemmet finns vuxna med eleverna hela tiden såväl inne som ute.

Norrskolans BU-råd (skollagen 4 kap. 13§)

Ett samverkansorgan mellan elever, föräldrar, personal, politiker och rektor.

Olycksfall och Tillbud blankett

Skriver vi när eleverna har fått uppsöka tandläkare eller läkare efter olyckshändelse på skoltid/ fritidstid. Skolsköterskan sammanställer alla olyckor och tillbud och sammanställningen analyseras av skyddsombud tillsammans med rektor.

Händelseblankett

Incidenter och åtgärder rapporteras via händelseblankett till rektor. Analys sker i trygghetsteamet och skickas vidare till elevhälsoteam vid behov. Rektor rapporterar till BU-nämnden.

Samverkan med och information till föräldrar

Planen mot diskriminering och kränkande behandling presenteras vid höstens föräldramöten. Ansvarig för detta är rektor. Vid revidering av planen skall Norrskolans BU-råd vara en remissinstans. Ansvarig för detta är rektor.

Trygghetsteam

Vuxna inom skola och fritidshem bildar Norrskolans trygghetsteam.

Trygghetsteamet träffar rektor var tredje vecka och går igenom händelserapporter.

Elevhälsoteam - EHT (skollagen 2 kap. 25§)

Norrskolans elevhälsoteam består av två specialpedagoger, speciallärare, skolsköterska, skolpsykolog, kurator och rektor.

Till teamet knyts relevant personal för det ärende som behandlas.

EHT har möte ca varannan vecka.

Kompetensutveckling

Kompetensutveckling för personal sker vid såväl arbetsplatsträffar som externa kurser.

Vid behov kan extern utbildare kallas in, för kompetensutveckling eller direkt insats. Vi kan behöva personal som har en djupare kompetens t.ex inom så spridda områden som digital utveckling eller kulturskillnader.

Avgifter för aktiviteter

Av skollagens 10 kap. 10 och 11§ framgår att utbildningen i grundskolan skall vara kostnadsfri för eleverna. Under ett läsår får dock, i enstaka fall, förekomma kostnader som ersätts av vårdnadshavare på frivillig väg. Sådana aktiviteter skall vara öppna för alla elever.

På Norrskolan görs samtliga studiebesök och utflykter på skoltid/fritidshemstid.

Arbetsdagen kan förlängas något under en sådan aktivitet.

Studiebesöken och/eller studieresorna är en del av det pedagogiska arbetet, och skall vara till hjälp för eleverna att nå kursplanernas mål.

Avgifter skall ej tas ut och skollunch beställes genom centralköket.

Friluftsdagar kan i vissa fall undantas från avgiftsförbudet.

Studieresor/studiebesök beslutade på Norrskolan

F-klassen Bondgården

År 3 Kommunresa

År 4 Vadstena

Fritidshemmet: Madavecka eller Madaveckor

Förutom ovanstående resor måste viss annan undervisning förläggas utanför skolan. Detta gäller aktiviteter på Rås, bad, skridskoåkning, teater, konsert mm

Vid dessa tillfällen tar vi hänsyn till väder, vind och ekonomi då vi bestämmer fortskaffningsmedel. Är det lämpligt/möjligt så promenerar vi, i syfte att ta tillvara möjligheten till rörelse.

Deltagarförteckning lämnas vid expeditionen vid resor.

Rutiner för att upptäcka, utreda och åtgärda kränkning

1. All personal är skyldig att:
 - medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen.
 - i sin verksamhet bidra till att skolan präglas av solidaritet mellan människor.
 - aktivt motverka trakasserier och förtryck av individer eller grupper och

- visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt.
2. All personal är skyldig att uppmärksamma och direkt ingripa vid kränkande behandling. Alla har ett ansvar att rapportera till ansvarig lärare även små tendenser till våld eller trakasserier. Det är inte fråga om skvaller utan en skyldighet för var och en. För att kartlägga kan personal jobba med observationer och korta samtal i klassen för att förhöra sig om "läget".
Om inte detta ger resultat måste personalen gå vidare för att försäkra sig om att kränkningen upphör. Insatser som kan bli aktuella är information till trygghetsteamet, elevhälsoteamet.
 3. Trivselenkäterna analyseras och följs upp utifrån resultat och behov. Ansvariga är mentorer, team och ytterst rektor.
 4. Vi har vuxna på skolgården från 07:30 varje dag, samt vid alla raster inkl lunchraster. Vi har också, vid behov, vuxna med i omklädningsrum, i korridorer och vid bussresor till slöjd och musik.
 5. Skolans ordningsregler aktualiseras av rektor inför varje läsårsstart. Personalen aktualiserar reglerna kontinuerligt i det pedagogiska arbetet med eleverna.
 6. Om personal misstänks för trakasserier eller annan kränkande behandling av ett barn/elev eller personal skall rektor eller någon annan med motsvarande ledningsfunktion ansvara för utredningen.

Åtgärda - Så behandlas kränkningar

När kränkningar upptäcks eller misstankar finns att de förekommer, går uppdraget att kartlägga och föreslå insatser till trygghetsteamet. I detta arbete kan även elevhälsoteamet koppas in.

Erforderlig information skall lämnas till mentorerna, fritidspersonal, trygghets teamet, arbetslaget, rektor, föräldrar/vårdnadshavare och övriga berörda.

Alla samtal dokumenteras skriftligt på händelseblanketten.

Åtgärdsprogram vid kränkande behandling

1. Samtal med den som blivit utsatt för kränkningen.(Samla information)
2. Enskilt samtal med den eller de som misstänks för kränkningen.(Alltid en i taget)
3. Vårdnadshavare kontaktas när personalen har en bild av vad som skett. Ge den/de som utfört kränkningen en möjlighet att först själva berätta hemma.
4. Samtalen med elev och vårdnadshavare upprepas efter en vecka för att försäkra sig om att kränkningen har upphört.
5. Uppföljning och återkoppling efter ett par veckor.
6. Ytterligare föräldrakontakt om inte mobbning upphör samt vid klar misshandel.

Aktivitetsplaner utifrån trivselenkät Vårterminen 2015

Gemensamma aktiviteter

- ✚ Erbjuder organiserade rastaktiviteter på förmiddagsrasten och lunchrasten.
- ✚ Information om rastaktiviteterna läggs på Schoolsoft och anslås på olika ställen i skolan.
- ✚ De pedagoger som är rastvärdar bär gul reflexväst.
- ✚ Utbilda flera pedagoger i värdegrundarbete ”Våga Vara” under vårterminen 15.
- ✚ Rikta arbetet med ”Våga Vara ” mot åk 1 och åk 5 under vårterminen 15.
- ✚ Fritidshemmets pedagoger kommer att delta i en studiecirkel utifrån boken Problemskapande beteende med start vårterminen 15

Team F-klass

- ✚ Pedagogerna arbetar med att vara ute när eleverna är ute och finns till hands på hela skolgården.

Team 1

- ✚ Vi fortsätter med värdegrundsarbete: hur är jag en bra kompis, hur uttrycker jag mig på ett trevligt sätt mot vuxna och kompisar samt hur säger jag ifrån och löser konflikter.
- ✚ Rastvärdar roterar runt på skolgården, med reflexväst på, personal är ute när eleverna är ute.
- ✚ Specialpedagogerna kommer att göra en nätverkskartläggning av elevernas kompisrelationer och om de tycker att de har en vuxen på skolan att prata med. Utifrån den kan personalen hjälpa elever att hitta någon att leka med och känna sig tryggare i skolan.
- ✚ Genomföra klassråd regelbundet där vi i vår inför veckans mål där eleverna själva ska komma på ett mål som de ska jobba extra mycket för att nå. Ex. gå in i klassrummet tyst och lugnt.

Team 2

Trivselenkäten är till största del positiv. Vi känner att vi behöver fortsätta med vårt pågående värdegrundsarbete. Vi fortsätter med rastvärdar och teamet hjälps åt att täcka upp vid frånvaro. Vi har infört restriktioner om eleverna missköter sina raster. Det innebär att eleven som misskött sig får ha rast under uppsikt av vuxen.

Team 3

Det är mycket knuffar i kapprummet. Både mot sina kompisar ”på skoj” och mot tredje person antingen ”på skoj” eller av misstag. Dels på grund av trängsel och dels på grund av allmänt ”grabbigt” beteende. Åtgärd personal ska finnas i kapprummen.

Det har blivit betydligt mindre kränkande språk.

Eleverna klarar på ett bättre sätt hålla fräscht på toaletterna.

Vi fortsätter med vårt värdegrundsarbete. Övningar, dilemmafrågor, samtal om vardagliga situationer. Eleverna vet teoretiskt hur de borde agera i olika situationer men har svårt att omsätta det i praktiken.

Team 4

Några upplever att de inte har någon att vara med på rasterna. Det finns rastaktiviteter på förmiddagsraster och lunchraster att delta i. Vi uppmanar eleverna att söka upp någon rastvärd om de känner sig ensamma och vi uppmanar också eleverna att ta med eventuellt ensamma kompisar i leken. Rastvärdarna försöker uppmärksamma om någon verkar ensam.

Det är några elever som upplever att de inte alltid har någon vuxen de kan prata med på skolan. Från vårterminens början använder alla rastvärdar reflexväst för att eleverna lätt ska kunna hitta någon att prata med. Vi visar eleverna rastvärdsschemat så de vet vem som är ute och när. Alla vuxna ansvarar för alla skolans elever och ingriper när det behövs.

För att alla ska känna att de behandlas bra av andra elever bedriver vi ett regelbundet värdegrundsarbete utifrån Våga Vara materialet.

Team 5

Elevenkäten är positiv överlag de punkter som vi reagerat lite extra på är, jag behandlas bra av de andra eleverna i min klass och de vuxna på min skola hjälper till om någon behandlas illa. 36 % av eleverna uttrycker själva att de bara ibland behandlas bra av sina kompisar. 24 % upplever att de vuxna bara hjälper till ibland, när någon behandlas illa. Vårt sätt att arbeta med konflikter och kränkande behandling är:

- ✚ Vi reder ut situationer som uppstår, direkt.
- ✚ Förebyggande värdegrundsarbete varje vecka.
- ✚ Trygghetsteamet blir inkopplat vid behov.
- ✚ Vi kopplar in specialpedagog vid behov av att lösa konflikter.
- ✚ Vi har fortlöpande kontakt med familjer där behovet finns, via mail eller samtal.
- ✚ Enstaka elever har scheman de fyller i efter varje lektion hur de har skött sig, gentemot andra elever och eget arbete.
- ✚ Vi har som policy att alla vuxna har ansvar för alla elever. Ser vi något som rör andras elever så säger vi till.

Vi fortsätter vårt arbete med kränkande språkbruk och hur eleverna behandlar varandra, på samma sätt som ovan. Vi har återkommande samtal om eleverna och har lika syn i teamet hur vi ska jobba med värdegrundsarbete.

Fritidshemmet

Team F-klass

- ✚ Cirkulera mer vid klätterställningen, storskogen och fotbollsplanen.
- ✚ Mellanmålet: Det ska alltid sitta med minst en personal vid matborden, och mellanmålet serveras vid olika tidpunkter för olika åldersgrupper.

Team 1

- ✚ För att minska på antalet barn och därmed även antalet konflikter erbjuds elever från åk 1 att vara gäster på avdelning Flyttfåglarna 5-6 elever under två veckor på ett rullande schema.
- ✚ För att få en lugnare miljö har vi en till två pedagoger extra som sitter med vid mellanmålet.
- ✚ Vi delar gruppen i två vid utekuls promenader för att minimera konflikter som uppstår när man väntar.
- ✚ Vi har tillgång till 1A klassrum på tisdagar till 14.40 och får större lektyta.

Team 3 Flyttfåglarna

- ✚ Att vi har insyn i alla rum.
- ✚ Att vi fortsätter vårt värdegrundsarbete runt attityder mot varandra och för ett bättre språkbruk.
- ✚ Att eleverna har en ”pratklämma” när de ska prata vid mellanmålet för att det ska bli lugnare vid borden.

Team 2, 4-5 Kungsörnen

- ✚ Pedagogerna cirkulerar vid klätterställningen, storskogen och fotbollsplanen.
- ✚ Det ska alltid sitta med minst en pedagog vid matborden under mellanmålet.